

In deze infofiche...

- Uittreksel uit het strafregister: c'est quoi ça?
- De wettelijke kantjes
- De visie van de VDS
- De rol van de VDS

Uittreksel uit het strafregister: c'est quoi ça?

Het uittreksel uit het strafregister staat beter bekend onder de naam 'bewijs van goed gedrag en zeden'. Het is een afschrift, te verkrijgen bij de gemeente, waarop veroordelingen door een strafrechtbank vermeld staan. Het gaat enkel om veroordelingen door een strafrechtbank, en dus niet om bijvoorbeeld kleine verkeersovertredingen.

Sommige speelpleinen opteren ervoor om het 'leeg' blad als voorwaarde te stellen voor het (hoofd)animatorschap op het speelplein.

De wettelijke kantjes

De veroordelingen op het strafblad blijven niet voor eeuwig en altijd vermeld op het uittreksel uit het strafregister. Veroordelingen tot een politiestraf (d.w.z. gevangenisstraf van 1 dag tot 7 dagen en/of een geldboete van 1 tot 25 euro, of een werkstraf van 20 tot 45 uren) worden - behalve in uitzonderlijke gevallen - na een termijn van 3 jaar automatisch uit het strafregister gewist.

Er kan wat tijd over gaan vooraleer een veroordeling effectief ook genoteerd staat op het "strafblad van een persoon". In sommige gevallen gaat er 5 jaar over. Een leeg uittreksel geeft dus geen sluitend antwoord op de vraag of er sprake is van een veroordeling.

De visie van de VDS

De relevantie van dergelijk attest op het speelplein

Het is te begrijpen dat je als speelplein een zicht wilt hebben op "welk vlees je in de kuip hebt". Wij zijn er als VDS echter van overtuigd dat een uittreksel uit het strafregister niet de juiste manier is.

Eenzijds geeft een dergelijk attest geen garantie dat de persoon in kwestie geen crimineel verleden heeft. Zoals hierboven vermeld kan het een tijdje duren eer de veroordeling op het uittreksel komt te staan. Veroordelingen zijn niet permanent en bovendien moet de 'misstap' van de persoon in kwestie al echt tot een veroordeling gekomen zijn. Er wordt nergens melding gemaakt van andere criminele feiten. Tot slot ga je er ook van uit dat de persoon in kwestie gepakt is voor zijn misdaden, wat ook zeker niet altijd het geval is.

Het eisen van het voorleggen van dergelijk bewijs zorgt volgens de VDS dus enkel voor een vals gevoel van veiligheid.

Bovendien kunnen de vermelde veroordelingen heel misleidend zijn. De misdrijven worden vermeld in strikt juridische termen. In het verleden is het bijvoorbeeld al voorgekomen dat een tiener die “met vuur speelde” met wat vrienden veroordeeld werd voor brandstichting. Bij het lezen van dergelijk attest krijg je geen context mee en kan je enkel afgaan op de juridische termen, die meteen heel ernstig over komen.

Tot slot moet je bij het opvragen van dergelijke attesten als speelplein gaan beslissen waar je de grens trekt: bij welke misdrijven mag een animator wel/niet meer op het speelplein staan? Dergelijke oordelen blijven een heel subjectief gegeven.

“Ken je animator”

Maar wat kan je als speelplein dan wel doen om er zeker van te zijn dat je een animatorenploeg hebt waar je op kan bouwen en vertrouwen?

We beseffen dat een samenleving zonder risico's niet bestaat en ook niet gecreëerd kan worden. Wij verkiezen met de VDS maatregelen die proportioneel en doeltreffend zijn en die geen afbreuk doen aan de sterke vrijwilligerscultuur.

Samen met organisaties zoals Bataljong, het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk en SENSOA zijn wij daarom als de VDS meer voorstanders van sensibilisering én op risicoanalyse om ongepast gedrag te voorkomen.

Wanneer het gaat over vrijwilligerswerking, is het volgens ons essentieel te vertrekken van een vertrouwensrelatie, en niet van een wantrouwensrelatie.

Binnen het speelpleinwerk is het uiterst belangrijk om als hoofdanimator/speelpleinverantwoordelijke dicht op de jongeren te zitten. Je bouwt een band op met de jongeren, leert hen persoonlijk kennen, evalueert en coacht hen, stuurt bij waar nodig en laat hen groeien.

Als je als speelpleinverantwoordelijke of hoofdanimator op een dergelijke manier bezig bent met de animatoren, zal je sneller in staat zijn om signalen op te vangen.

Hoe ga je hier als ploeg concreet mee aan de slag?

- Onthaalbeleid nieuwe animatoren: hier kan je als hoofdanimator enerzijds de werking voorstellen maar kan je ook de animatoren zelf leren kennen
- Evaluatie van alle animatoren: door wekelijks (of zelfs dagelijks) samen te zitten met de animatoren en hun competenties te evalueren, kan je bijsturen en kom je veel te weten.
- Proactief nadenken over een procedure: hoe ga je te werk als er bepaalde zaken aan het licht komen (wie voert het gesprek, wie wordt allemaal ingelicht, wie neemt de beslissing, welke gevallen kunnen tot schorsing leiden,...)

Daarnaast is het als speelpleinwerking ook erg belangrijk om dicht bij de kinderen te staan. Zo wordt het comfortgevoel van de kinderen beduidend groter, wat er onder andere toe zal leiden dat je als speelplein sneller signalen zal opvangen van kinderen.

Ook het sensibiliseringluik kan antwoorden bieden. Hiervoor kan je perfect beroep doen op bestaande vormingspakketten. Zet als speelplein voldoende in op de vorming van je animatorenploeg en werk samen aan de weerbaarheid van de kinderen, jongeren en

vrijwilligers die betrokken zijn bij jouw speelplein. Zo werk je aan een klimaat waar kinderen en jongeren zich veilig voelen om grensoverschrijdend gedrag aan te kaarten.

Sensibilisering kan bijvoorbeeld via het 'vlaggenspel' (N)iets mis mee?! dat SENSOA uitwerkte voor jeugd- en sportverenigingen.

Deze aanpak is evenmin een sluitende garantie, maar sluit wel nauw aan bij de essentie van jeugdwerk. Dit in tegenstelling tot het opvragen en streng controleren van uittreksels uit het strafregister.

De rol van de VDS

Het komt al eens voor dat de lokaal ondersteuner van de VDS informatie krijgt over het crimineel verleden van een (hoofd)animator. Hoe gaan wij als koepelorganisatie dan met dergelijke informatie om?

De VDS maakt in eerste instantie een inschatting of de verkregen informatie juist is en welke risico's er bestaan. We willen immers niemand valselyk beschuldigen en ook de privacy van personen respecteren. Daarna zullen we in de mate van het mogelijke discreet melding maken aan de lokale speelpleinwerking. Als we op de hoogte worden gebracht en we weten dat een animator waarover een uitspraak gedaan is of waarbij het onderzoek nog lopende is, ook op een andere werking terecht kan komen, dan brengen we de lokale verantwoordelijke op de hoogte. We geven hierbij tips en advies over hoe zij hiermee moeten omgaan. De VDS werkt hiervoor ook samen met vertrouwenscentra.

Kom je in aanraking met dergelijke situaties en weet je niet wat doen? Aarzel dan niet om jouw lokale ondersteuner te contacteren.

<https://www.speelplein.net/Contact>